

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

Snel rijk, licht belast?

De single, verhuurder en CEO doorgelicht

Vrouwen
en het minimum-
pensioen

Inspectierapport
redmiddel voor de
kinderopvang?

Factcheck:
Belgen hebben
weinig vakantie

Antwerpen
De overbelaste
'sandwich-generatie'

Loopt fiscale hervorming een blauwtje?

→ Foto ID / Fred Debrock

U kan er gif op innemen. Iedere nieuwe minister van Financiën komt met een voornemen om de belastingen te hervormen. Die mooie intentie wordt dan plechtig vastgelegd in het regeerakkoord. Want iedereen is het er wel over eens dat we belastingen nodig hebben om te zorgen voor gezondheidszorg, goede wegen, veiligheid, goed onderwijs ... Al even roerend is iedereen het eens dat belastingen rechtvaardiger moeten. Dat werkende mensen een onevenredig groot deel bijdragen aan de samenleving. Maar dan komt ook al heel snel puntje bij paaltje.

Allerlei belangengroepen gaan dan naarstig aan de slag. Van voorzitters van voetbalclubs tot belangenverenigingen van aandeelhouders. Allemaal hebben ze goede redenen om te pleiten voor een belastinghervorming, maar dan wel een die anderen aanpakt en hen ontziet. Ik snap dat ergens wel, dat menselijk instinct. Alleen is het resultaat dat we nergens geraken. Dat was al het geval met de ongedekte taxshift van Van Overtveldt: aandeelhouders deden hun profijt. Resultaat is een miljardenput waarvoor de rekening vandaag gepresenteerd wordt aan de samenleving.

Minister Van Peteghem heeft de kans om met die kwalijke traditie te breken. Om geschiedenis te schrijven. Hij pakt dat tot nu toe slim aan. Een groep experts maakte een grote studie. De minister vertaalde dat in een politieke blauwdruk. Met een duidelijk doel: *'Vandaag ligt de belastingdruk op arbeid veel te hoog en worden vermogensinkomsten onevenwichtig belast. Dat is niet rechtvaardig, dat moeten we aanpakken'*, zoals hij zelf schreef in de inleiding van zijn blauwdruk. En volgende maand, eindelijk, belandt dit op de regeringstafel.

Of ik het als vakbondsmens eens ben met alles in die blauwdruk? Opnieuw een belastingvermindering voor kmo's? Een uitdovend huwelijksquotiënt? Afschaffing van de vermogensbelasting zodra de belasting op inkomen uit vermogen er is? Natuurlijk niet. Maar er zitten ook goede keuzes in, méér en beter dan voorheen. Of ik denk dat er, een jaar voor de verkiezingen, nog iets van komt? De weerstand is groot, van werkgeverszijde en van de rechterzijde. Die schieten nu op alles wat Van Peteghem wil laten bewegen inzake de voorrechten van bedrijven en vermogenden. En die proberen daarin de werknemers mee

te krijgen. Met *fake news*. Want, heet het, aan de belastingvrijstelling van maaltijdcheques mag niet worden geraakt. Nu, ik heb die blauwdruk nog eens gelezen. Daar staat zwart op wit in dat aan de maaltijdcheques niet wordt geraakt. Alle middelen lijken vandaag goed om elk pad naar een rechtvaardige fiscaliteit te blokkeren. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat het nu wel echt *money time* wordt voor minister Van Peteghem. Want *'Vandaag ligt de belastingdruk op arbeid veel te hoog en worden vermogensinkomsten onevenwichtig belast. Dat is niet rechtvaardig, dat moeten we aanpakken.'* Laat ons hopen dat zijn blauwdruk niet blauw weggedrukt wordt.

Marc Leemans,
Voorzitter ACV

Kort.

Enquête

Hoe werkbaar is jouw werk?

40 000 werknemers in Vlaanderen ontvangen rond deze tijd een vragenlijst 'Hoe werkbaar is je job?'. De Sociaal-Economische Raad Vlaanderen (SERV) wil met die bevraging peilen naar werkplezier en leermogelijkheden, maar ook naar werkstress en de combinatie van arbeid met het gezin. 'Het is belangrijk dat

iedereen die enquête invult voor de kwaliteit van het onderzoek. En een brede kwaliteitsvolle meting is nodig om werkbaar werk hoog op de beleidsagenda te houden', klinkt het bij nationaal secretaris Ann Vermorgen, die voor het Vlaams ACV in de SERV zetelt. ■

Vlaamse sociale bescherming

Middenveld naar Grondwettelijk Hof

Twintig middenveldorganisaties, waaronder ACV en WSM, trekken naar het Grondwettelijk Hof in reactie op de veranderde Vlaamse sociale bescherming. Iedere inwoner van Vlaanderen betaalt een jaarlijkse zorgpremie. Daarmee kan wie lange tijd veel zorg nodig heeft een beroep doen op een zorgbudget. Dat kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor extra hulp in het huishouden, een rollator of vervoer naar de dokter. De nieuwe regels leggen op dat je onder meer tien jaar wettelijk moet verblijven in België eer je aanspraak kunt maken op het zorgbudget. 'Volgens de Grondwet heeft iedereen recht op sociale

zekerheid. Wat de Vlaamse regering doet, ondergraaft dat principe', klinkt het bij Stefaan Peirsman, coördinator diversiteit bij ACV. 'Nu al zien we dat de voorwaarden steeds strenger worden: voor het behalen van een inburgeringsattest, in het woonbeleid ... Als we toelaten dat er voorwaarden worden gesteld aan onze rechten, dan zullen we eindigen in een situatie waarin sociale zekerheid, kindergeld, pensioen, werkloosheidsuitkeringen ... privileges worden voor enkele gelukkigen.' ■

~ www.iedereenbeschermd.be

Solidariteit op de werkvloer

Werknemers in de bres na aardbevingen

Na de aardbeving die op 6 februari Zuid-Turkije en Noord-Syrië trof, werden meer dan 42 000 doden geteld. Honderdduizenden verloren al hun bezittingen. Daarom worden nu talrijke solidariteitsacties georganiseerd. Zo ook door Abdullah Baloglu (39), hoofdafgevaardigde voor het ACV bij Indupol International NV. Hij twijfelde geen seconde om thuis

in Mol een inzamelactie op poten te zetten. Ook zijn werkgever springt op de kar en verdubbelt het bedrag dat op het werk wordt opgehaald. Het 12-12 Consortium doet een oproep tot solidariteit om noodhulp te financieren. Op het rekeningnummer BE19 0000 0000 1212 kun je een gift doen. ■

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ Lezersbrieven lezers@visieredactie.be ~ Abonnementen jennifer.lavers@acv-csc.be - 02 244 32 81 - Verantwoordelijke uitgever Bart Vannetelbosch - Redactie Simon Bellens, Lies Van der Auwera, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Djoen Ariën, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Sim Geerts, Rooni Theeboom, David Vanbellinghen - Hoofdredactie An-Sofie Bessemans, Wim Troch - Vormgeving Gevaert Graphics - Druk Coldset Printing Partners - Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC META, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

Hoever staan huurders sociale woning én met een kind met een handicap nog van verplicht werk?

Sinds 1 januari zijn de regels voor huurders van sociale woningen nog maar eens verstrengd. Wie niet werkt moet zich nu verplicht inschrijven bij de VDAB en nieuwkomers moeten binnen de twee jaar slagen voor een examen Nederlands. Over het doel en de wettigheid van deze regels rijzen intussen steeds meer vragen.

→ Tekst **Dominic Zehnder** → Foto **ID/Bas Bogaerts**

Vanaf 1 januari moet je je verplicht inschrijven bij de VDAB als je nog niet werkt. Op deze manier wil de Vlaamse Regering uw kansen op de arbeidsmarkt en in de maatschappij vergroten. Deze boodschap kregen huurders van sociale woningen de afgelopen weken via een brief te lezen. Deadline om te voldoen aan de nieuwe huurdersverplichting is 1 april 2023. Vanaf dan moeten de sociale huisvestingsmaatschappijen de nieuwe verplichting controleren die door minister van Wonen Matthias Diependaele (N-VA) is opgelegd. Wie niet voldoet, kan een geldboete krijgen.

Voorlopig gaat het enkel om een verplichting om zich bij de VDAB in te schrijven. 'Maar je kunt nu al voorspellen dat van A ook B zal komen, en dat er later een tweede stap zal volgen met allerlei

bestraffende maatregelen als je niet ingaat op een jobaanbieding', waarschuwt Geert Inslegers van het Vlaams Huurdersplatform.

Ongelukkige communicatie

'De communicatie naar de huurders was heel ongelukkig. Mensen die genieten van een vrijstelling om werk te zoeken zouden geen brief krijgen, maar dat is toch gebeurd. Iedereen werd aangeschreven, ook gepensioneerden en mensen met een vrijstellingsgrond.'

Inslegers hekelt dat de bewijslast bij de sociale huurder ligt. 'Je moet zelf bewijzen dat je een vrijstelling hebt. In de nieuwe reglementering staat dat je enkel een vrijstelling krijgt als je (al) uitkeringsgerechtigd bent én er rechtmatige gronden zijn. Iemand die bijvoorbeeld een

tijdelijke vrijstelling heeft gekregen van de RVA om voor een kind met een zware autismestoornis te zorgen, wordt niet getroffen door de maatregel. Maar als je niet uitkeringsgerechtigd bent, worden dezelfde redenen niet aanvaard en zul je je moeten inschrijven bij de VDAB. Dat is meten met twee maten.'

Pijnpunten

Volgens de verstrengde huurdersverplichting is het bovendien niet enkel de huurder die moet voldoen aan alle vereisten, maar ook de echtgenoot, wettelijke partner of inwonende feitelijke partner. 'Dat betekent dat bijvoorbeeld de partners van sociale huurders, die de zorg voor de kinderen op zich nemen, maar daarvoor geen enkele uitkering ontvangen, zich nu plots verplicht moeten inschrijven. Dit druist in tegen het vrije recht op arbeid', vult Karim Dibas aan, expert bij de werkzoekendenwerking van het ACV.

Hij noemt de hele situatie problematisch. 'Het overgrote merendeel van wie vandaag een sociale woning huurt, is ofwel aan de slag, krijgt een sociale uitkering en is daardoor al ingeschreven bij de VDAB of is door ziekte of pensioen

vrijgesteld daarvan. Deze nieuwe verplichting lijkt meer op politiek gewin op kosten van sociaal zwakkeren dan om mensen op een degelijke manier naar de arbeidsmarkt toe te leiden. Weer eens haalt Vlaanderen de stok boven om te slaan en de indruk te wekken dat mensen die van sociale vangnetten gebruik moeten maken werkonwillig zijn. In plaats daarvan zou de regering beter een activerend beleid voeren dat mensen aanmoedigt en mogelijkheden geeft.'

Recht op wonen verder uitgehouden

Ook Beweging.net stelt zich heel wat vragen bij de nieuwe regels. Adviseur Eddy Van den Eede: 'Het basisrecht op wonen wordt telkens weer uitgehouden en gekoppeld aan extra voorwaarden. Dat kan niet. Beter zou de minister investeren in maatregelen die het woonaanbod verhogen. Waarop wachten minister Diependaele en zijn collega van ruimtelijke ordening Zuhal Demir (N-VA) om het verplichte percentage sociale woningen op te krikken en decretaal te verankeren? Projectontwikkelaars, steden en gemeenten worden dan eindelijk opnieuw verplicht om meer sociale woningen te realiseren. Dat zou pas een effectieve maatregel zijn.'

Inslegers kijkt daarnaast met verbazing naar de vereiste taalvaardigheid. 'De lat werd hoger gelegd zonder enige evaluatie vooraf. Nu moet je slagen voor een test op een hoger taalniveau, terwijl vroeger de cursus volgen volstond. Dat getuigt niet van behoorlijk bestuur. Het dreigt een uitsluitingsmechanisme te worden. Al die nieuwe verplichtingen met bijbehorende administratieve boetes horen niet thuis in een sociale huurreglementering. De inschrijvingsplicht bij de VDAB enkel aan sociale huurders opleggen, staat op gespannen voet met het recht op behoorlijke huisvesting dat in de Grondwet verankerd is.' ■

De pensioenhervorming die de regering-De Croo vorige zomer besliste, werd door Europa teruggefloten wegens te duur. Daarmee kwam ook 850 miljoen euro aan relancesteun voor ons land op de helling. Daarom komt minister van pensioenen Karine Lalieux (PS) nu met zes nieuwe voorstellen waarmee ze de pensioenen 'betaalbaarder en sociaal rechtvaardiger wil maken'. Daarbij lijkt de rekening vooral naar vrouwen doorgeschoven te worden, voor wie de toegang tot het minimumpensioen nog maar eens bemoeilijkt wordt, aldus het ACV.

→ Tekst **Dominic Zehnder**

'Steeds minder vrouwen zullen op minimumpensioen kunnen rekenen'

Minister Lalieux stelt onder andere voor om de koppeling tussen de ambtenarenpensioenen en -lonen te verlagen tot maximaal 0,5 procent en de toegang tot het minimumpensioen voor ambtenaren, werknemers en zelfstandigen gelijk te trekken op 30 jaar. 'De toegang tot het minimumpensioen wordt daarmee nog maar eens bemoeilijkt. Vooral vrouwen zullen hierdoor verlies lijden. Dat gaat volledig voorbij aan de beoogde sociale rechtvaardigheid', aldus Marte Billen van ACV Gender.

Vorige zomer werd al beslist dat werknemers vanaf 2024 minstens 30 jaar gewerkt moesten hebben, waarvan 20 jaar voltijds of vier vijfde, om toegang te krijgen tot het minimumpensioen. Een doorrekening van het Kenniscentrum pensioenen leert dat maar liefst één op de zeven vrouwen die vandaag aanspraak maken op het minimumpensioen door de nieuwe regels 440 euro per jaar verliest.

'De minister klaagt intussen wel in de pers aan dat het zorgverlof in sommige sectoren meetelt voor het pensioen en dat ze dat zou willen rechtekken voor iedereen. Dat is alvast een

positief signaal. Maar langs de andere kant zorgt ze ervoor dat door de strengere regels steeds minder vrouwen het minimumpensioen zullen halen. En dat terwijl vrouwen er net de grootste nood aan hebben, doordat ze gedurende hun loopbaan door de loonongelijkheid en andere factoren minder rechten konden opbouwen.'

Naast de zorg voor kind en gezin, waardoor vrouwen vaker deeltijds moeten of helemaal niet kunnen werken, vallen zij ook vaker uit door langdurige ziekte en stress. 'Hun aandeel in langdurige ziekte is met tien procent gestegen. Omdat periodes van werkloosheid of langdurige ziekte langer dan vijf jaar niet gelijkgesteld worden, krijgen vrouwen aan het einde van hun loopbaan nogmaals de rekening gepresenteerd.'

'Het sentiment binnen de regering is dat vooral betaald werken beloofd moet worden door betere pensioenvoorwaarden. Daarmee wordt de gezinsarbeid of de zorg voor kinderen of ouderen opnieuw loodrecht tegenover betaald werk geplaatst en volledig ondergewaardeerd door de politiek', besluit Billen. ■

Inspectierapport als keurmerk voor de kinderopvang?

Voor nagenoeg alle ouders is kinderopvang cruciaal en dat de kinderopvang vandaag onder hoogspanning staat, is zacht uitgedrukt. Sinds de choquerende verhalen over verwondingen en overlijdens van enkele baby's kijkt de samenleving met een vergrootglas naar de sector. Wantrouwen heeft ingang gevonden bij ouders, voor wie de keuze voor een plaats vaak beperkt is. Kinderbegeleiders en crèches kreunen bovendien onder de torenhoge werkdruk. In dit heetgebakerde klimaat lanceerde minister van Welzijn Hilde Crevits (CD&V) een nieuwe verplichting voor de kinderopvanginitiatieven: toon je inspectieverslag aan ouders. Maar kan zo'n rapport het vertrouwen herstellen?

→ Tekst **Lies Van der Auwera** → Foto **ID/Marc Gysens**

Al een paar maanden gaan ouders op woensdag met hun kleintjes naar het Vlaams Parlement om de crisis in de kinderopvang aan te klagen.

Communicatie en transparantie zijn belangrijk. Daarom laten we kinderopvanginitiatieven nog meer in gesprek gaan met ouders', tweette minister Crevits een maand geleden. Meer dialoog tussen opvang en ouder dus. Concreet wil Crevits crèches voortaan verplichten om inspectierapporten te tonen aan ouders. Daarnaast komt er een nieuwe klachtenprocedure, waarbij ouders eerst moeten aankloppen bij de opvang zelf. Pas in tweede instantie kunnen ze naar het agentschap Opgroeien stappen, tenzij de klacht te delicaat is.

Ouders kunnen zorginspectieverslagen inkijken, maar weten niet dat een inspectie geweest is.'

→ **CARMEN DE RUDDER**

Online zoeken

Maar schuif je zo niet nog meer verantwoordelijkheden op de ouders af? Transparantie klinkt goed, maar de vraag rijst of ouders en de sector op openbare inspectierapporten zitten te wachten. Volgens de minister heeft iedereen baat bij meer transparantie. Carmen De Rudder, woordvoerder van Crevits: 'Dit is een aanbeveling van de onderzoekscommissie. Ouders kunnen alle zorginspectieverslagen online inkijken, maar veel ouders weten niet dat er inspectie geweest is. Het is de taak van de opvang om hen op de hoogte te brengen.'

Het verwijzen naar openbare inspectierapporten moet bezorgde ouders geruststellen. Voor ouders lijkt dit dus goed nieuws. Joris Timmermans, vader van twee jonge kinderen, is voorstander. Enkele maanden geleden zag hij de crèche van zijn kindjes in Heverlee plots sluiten. Er bleek in de periode

voordien al heel wat fout te lopen. Dat inspectie een niet zo fraai rapport opleverde, was de ouders nooit ter ore gekomen. 'Dat zou nu vermeden kunnen worden', zegt Timmermans. 'Heel wat ouders zijn benieuwd naar wat er in zo'n rapport staat. Ik vind openbaarheid van bestuur een heel normale zaak. Maar de verantwoordelijkheid wordt ook meer bij de ouders gelegd: *Zie maar dat je een goede crèche hebt.*'

Zwart-wit

Wie in een kinderopvang werkt, is niet onverdeeld blij met de verplichte openbaarheid. Het inspectierapport is dan wel vrij toegankelijk, dat maakt het nog niet voor elke ouder begrijpbaar. Bovendien maakt het rapport geen melding van eventuele ingrepen of verbeteringen die kort na een inspectie gebeuren.

Assia, die in een kinderopvang werkt, is bezorgd: 'Dat ouders op de hoogte zijn van een controle, is positief. Wij voelen

heel sterk aan dat onze ouders voorzichtiger geworden zijn, wantrouwig zelfs. Als er een kindje valt – en dat gebeurt natuurlijk vaak, want peuters leren met vallen en opstaan – wordt de begeleider vandaag meteen op het matje geroepen. Maar een inspectierapport focust vaak op wat er niet goed is en kan ook onterecht afschrikken. Zo heeft 'veilig slapen' enorm veel criteria. Inspectie kan bijvoorbeeld vaststellen dat de matras van één bedje niet dik genoeg. Het verslag noteert al die details, maar het inspectierapport vat dit samen als: 'bed niet veilig'. Zwart-wit dus. Als je dan twee weken later dat ene niet-conforme matrasje hebt vervangen, blijft het in je rapport staan als fout.'

De sector vraagt dus een weerwoord. Terecht, vindt ook Hendrik Delaruelle, directeur van het Vlaams Welzijnsverbond: 'Principieel kun je niets tegen transparantie hebben, maar het is belangrijk dat je een beeld geeft van de totale werking van zo'n kinderopvang. De

rapporten zoals die nu te lezen zijn, focussen veelal op wat niet goed is. Er mag wat meer ruimte zijn voor positieve noten. Als een uitbater van een crèche bijvoorbeeld een opmerking van de inspectie ter harte heeft genomen en opgelost, willen we dat graag lezen in het rapport.'

'De rapporten dienen om het vertrouwen te herstellen. Het openbaar maken ervan kan daaraan bijdragen, maar dan onder twee voorwaarden wat ons betreft: ruimte voor weerwoord en niet enkel focus op het negatieve.'

Ratio buiten schot

Alle open dialoog ten spijt, blijft pijnpunt nummer één in de kinderopvang buiten schot, namelijk het hoge aantal kinderen per begeleider. In 2014 verhoogde het kaderdecreet kinderopvang de ratio. Acht kinderen per begeleider in gezinsopvang en zelfs negen kinderen in groepsopvang werd toen de norm. 'De praktijk bewijst

dat dit op lange termijn onhaalbaar is: te hoge werkdruk, uitval van personeel, vacatures die open blijven staan ...', zegt Nathalie Winters, sectorverantwoordelijke van ACV Puls. 'Het is een en-en-verhaal: verlaag het aantal kinderen per begeleider naar vijf, liever vandaag dan morgen. De lonen moeten omhoog en geharmoniseerd worden: gelijk loon voor gelijk werk, ongeacht de werkplek.'

Tot slot wijst Winters op de verantwoordelijkheid van het agentschap Opgroeien en het beleid zelf: 'Transparantie is belangrijk, maar zowel de kinderopvang als het agentschap Opgroeien moeten zorgen voor heldere en toegankelijke inspectieverslagen. Kind en Gezin moet haar verantwoordelijkheid blijven opnemen en ouders de garantie kunnen geven dat ze kwaliteitsvolle opvang krijgen voor hun kind.' ■

ECOCHQUES

Meer waar voor je ecocheques

Tweedehands wasmachines, rubberen schoenen, bamboe vloeren en abonnementen op fietsparkings: vanaf 1 maart kun je weer heel wat meer producten en diensten aankopen met je ecocheques. Opvallend is dat je voortaan ook in de circulaire economie terecht kunt met je cheques.

De sociale partners – het overlegorgaan tussen werkgevers- en werknemersorganisaties – bekijken de lijst van producten en diensten die je met ecocheques kunt aankopen regelmatig om te blijven inspelen op veranderingen in de markt en de labels, of omdat de ecologische inzichten veranderen.

Bij deze herziening gaat het om drie belangrijke uitbreidingen. Voortaan kun je alle tweedehands elektronica, abonnementen op fietsparkings en alle producten met FSC- of PEFC-label kopen met ecocheques. De aangepaste lijst van producten en diensten zit vervat in een nieuwe cao van de Nationale Arbeidsraad, die ingaat op 1 maart 2023.

~ www.myecocheques.be

INDEXERING

Deze lonen stegen op 1 februari

Na een jaar wachten zagen deze sectoren vanaf 1 februari hun loon mee stijgen met de levensduurte: een indexering van 10,44 procent geldt voor de metaalhandel (PSC 149.04), edele metalen (PSC 149.03), koetswerk (PSC 149.02) en garages (PC 112). Monteerders (PC 111.03) zien eenzelfde verhoging van de werkgever in het privévervoer.

VACATURES

Het ACV zoekt

- Diensthoofd rechtskundige dienst – Hasselt
- Adviseur economie en werk regio Brussel – Schaarbeek
- Business analist digitale leerplatformen – Schaarbeek

ACVBIE zoekt

- Klachtenbehandelaar – Sociaaljuridisch medewerker – Antwerpen

~ www.hetacv.be/jobs

Verpakkingen van VPK

De kartonnen schoteltjes waarin blikjes cola en verse groenten tot in de supermarkt raken, de lange dozen waarin laminaatvloeren worden geleverd of de wikkel die yoghurtpotjes samenhoudt: de kans is groot dat Danny, Jens en hun collega's oud papier hebben omgetoverd tot die verzorgde en veilige kartonverpakking.

~ Tekst **An-Sofie Bessemans**
~ Foto **Wouter Van Vooren**

JENS DHONDT (32, operator):

'Jaarlijks verzetten we hier 106 000 ton massiefkarton. 80 procent daarvan is voor de voedingsindustrie. Massiefkarton is duurder, omdat het beter tegen vocht en temperatuurschommelingen kan. Uniek is dat we golfkarton en papier op één site produceren.'

GUY VAN HAUWE (55, stackerman):

'Ik controleer het karton nogmaals op fouten. Zeker bij verschillende orders is dat nodig. Mijn oom heeft me binnengeloofd bij VPK, in de streek zeggen de mensen wel eens 't Vuil Papier Kot. (lacht) Ik dacht dat ik drie weken ging blijven, maar intussen werk ik hier 31 jaar.'

DANNY DE MEERSMAN (49, conducteur):

'Ik snij handvaten en luchtgaten. Dozen met diepvriesproducten hebben die luchtgaten nodig. Tijdens corona hebben we keihard doorgewerkt door het gehamster en de pakjes. Daar mocht iets tegenover staan. Zo hebben we tien weken lang een euro meer uurloon kunnen afdwingen.'

KURT VERMEIR (48, koerier):

'De prijs van de grondstoffen is enorm gestegen – al zien we sinds december wel weer een daling – en we zijn een energie-intensieve industrie. Sinds 2006 hebben we wel een eigen biogasinstallatie voor groene stroom. Er zijn maar weinig vrouwelijke collega's in de fabriek, misschien heerst nog altijd het idee dat het fysiek erg zwaar werk is hier. De kartonnen vormen kunnen erg breed zijn om te dragen, maar machines hebben het werk wel al veel lichter gemaakt.'

FEITEN

VPK (Verenigde Papier Kartonfabriek) Group startte in 1935 en is vandaag de grootste verpakkingsspecialist in de Benelux. Bij VPK Group werken 6 500 mensen verspreid over 20 landen. In de fabriek in Oudegem zijn 700 arbeiders en 200 bedienden aan de slag.

1. TENTOONSTELLING AN APPLE CAN'T BE TIRED

2. EXPO

Holebi's in de Tweede Wereldoorlog

Het lot van homo's en lesbiennes tijdens de Tweede Wereldoorlog werd lange tijd miskend. Pas sinds enkele tientallen jaren verschijnen belangrijke historische studies die meer inzicht geven in de onderdrukking van homo's en lesbiennes. Deze tentoonstelling in de Mechelse Kazerne Dossin brengt hun precare situatie aan het licht. ■

~ kazernedossin.eu

© COLL. LANDESARCHIV, BERLIN.

3. FILM

Beresterke cinema

De kracht van cinema is sterker dan een dictatuur. Dat bewijst de Iraanse regisseur Jafar Panahi met zijn nieuwe film *No Bears*. De regisseur mag zijn land niet verlaten en al tien jaar lang geen films meer maken omdat ze het regime zouden ondergraven. Panahi laat zich echter het zwijgen niet opleggen en blijft in het geheim films maken. *No Bears* is een film in een film waarin de regisseur zichzelf speelt terwijl hij via videoverbinding een liefdesverhaal regisseert. Politiek geladen cinema op de scheidingslijn tussen feit en fictie. ■

~ Nu in de bioscoop

© SEPTEMBERFILM

In het vorige nummer van Visie kon je op pagina 2 een kunstwerk van de jonge kunstenaar Pieter Jennes zien. We kregen heel wat geïnteresseerde reacties. Daarom zetten we hier zijn nieuwste tentoonstelling in Be-Part in Kortrijk in de kijker. Jennes liet zich daarvoor inspireren door de *Bulldozer exhibition* van 1974 in Moskou. Daarin exposeerden ondergronds werkende kunstenaars, die door het Sovjetregime als vijanden van de staat werden aangezien. De tentoonstelling werd door een grote politiemacht, verkleed als groenarbeiders, beëindigd met behulp van buldozers en waterkanonnen. ■

~ www.be-part.be

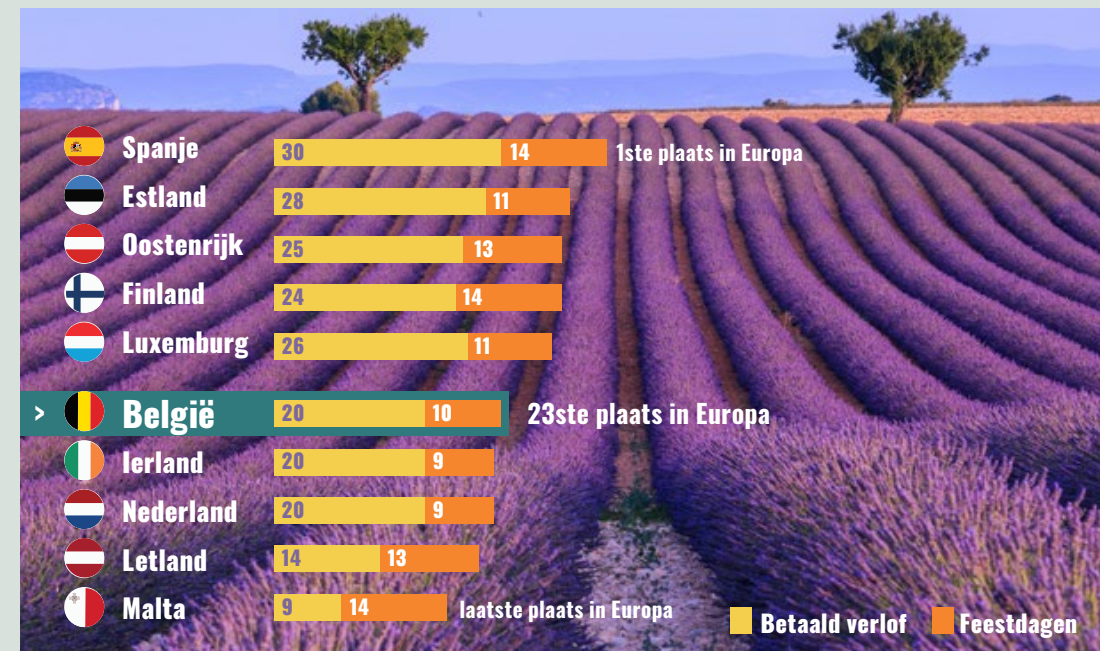
Breintrein

			6		3	4	
		2				6	1
			8				5
	5			2	9	3	
	1	6	5		2		
			3				
	5		3				7
7		8			5		1
6				9	1		

Factcheck.

Belgen hebben weinig vakantiedagen

In haast alle landen van de Europese Unie hebben werknemers meer vrije dagen dan in ons land.

Bij de Belgische vakantie-ganger staat de *Quatorze Juillet* te boek als een te mijden dag om met de auto naar het zuiden te vertrekken. Voor heel wat Fransen betekent hun nationale feestdag namelijk het begin van de vakantie. Maar wie op 14 juli al eens vloekend in een Franse file stond, heeft zich misschien afgevraagd hoeveel feestdagen andere landen hebben.

Iedere werknemer heeft recht op officiële feestdagen, zoals Kerstmis of 1 mei. Dan wordt er niet gewerkt, of geldt er een speciale regeling wanneer je toch aan de slag bent. Officieel heeft de Belg jaarlijks zo tien feestdagen vrij, naast de andere wettelijke verlofdagen.

De Franse EU-voorlichtings-website *Toute L'Europe* maakte de balans op van de officiële feestdagen in alle Europese lidstaten. Met onze tien officiële feestdagen staat België bijna onderaan de rangschikking. Gemiddeld heeft de Europese werknemer recht op 12 feestdagen. Uitschieter is Slovaakse, met 15 feestdagen. Aan het andere uiteinde van de rangschikking laten we alleen Nederland, Denemarken en Ierland achter ons. Daar tellen ze nog een feestdag minder dan bij ons.

De website keek verder dan alleen de feestdagen en vergeleek ook het aantal officiële verlofdagen. Op dat vlak doet ons land het nauwelijks beter. Met onze 20 wettelijke verlofdagen

laten we alleen Malta en Letland achter ons. In alle andere landen hebben werknemers recht op evenveel of meer verlofdagen. Wanneer beide types verlof opgeteld worden komen we in België aan 30 dagen. Met dat aantal laten we maar liefst 22 andere Europese landen voorgaan met meer vrije dagen.

Voor wie nog inspiratie zoekt voor een nieuwe feestdag, de 8-meicoalitie strijdt ervoor om van die dag een extra feestdag te maken. Het is de dag om de strijd tegen extreemrechts te herdenken en de overwinning op Nazi-Duitsland in 1945 te vieren. ■

bron: <https://www.touteleurope.eu>

We vragen het aan.

Koen Repriels, expert mobiliteit ACV studiedienst

Moet mijn werk in veilige parking voor mijn vervoermiddel voorzien?

'In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten bedrijven met meer dan honderd werknemers verplicht fietsenstallingen aanbieden met een minimum aan veilige parkeerplekken. Die strategie moet de verkeersdruk en files verminderen. In Vlaanderen bestaat die verplichting nog niet. Nochtans maakt het sociaal overleg op bedrijfs- en sectorniveau hier beter werk van. Want er is gulle fiscale steun voor werkgevers, Vlaanderen geeft bijkomend subsidies aan werkgevers via het pendelfonds, het is makkelijk te organiseren, en het vermijdt ongemakkelijke aansprakelijkheidsdiscussies bij vandalisme en diefstal.'

'Enkel wanneer je een fiets of wagen ook voor professionele verplaatsingen gebruikt – dus niet voor het gewone woon-werkverkeer – moet de werkgever ervoor zorgen dat je die ergens relatief veilig kunt stallen. Dat kan ook gewoon op de openbare weg, als daar plaats is.'

'Wat betreft de aansprakelijkheid moet de werkgever evenveel zorg besteden aan vervoermiddelen van werknemers op de werkplek, als aan zijn eigen voertuig, tenzij het arbeidsreglement hiervan afwijkt. Als de directeur van het bedrijf zijn voertuig in een afgesloten parking zet met alarm en camera, moet hij eenzelfde beveiliging voorzien voor de voertuigen van zijn werknemers. Dat parkeren moet wel schriftelijk kunnen worden aangetoond, bijvoorbeeld in het arbeidsreglement, richtlijnen van waar en hoe te parkeren of een mail van de personeelsdienst.' ■

Fiscus, fiscus, aan de wand, hoe word ik de rijkste van het land?

De liberale partijen in de federale regering slepen met de voeten als het over een grote fiscale hervorming gaat. Dat komt vooral grote vermogens, aandeelhouders, huizenverhuurders en grootverdieners met een eigen vennootschap handig uit.

→ Tekst **Simon Bellens** → Illustratie **Rutger Van Parys**

Komt ie of komt ie niet? Sinds het begin van de Vivaldi-regering is het uitkijken naar de beloofde 'brede fiscale hervorming' die werken meer moet doen lonen en een eerlijke bijdrage van de grootste vermogens vraagt. Afgelopen zomer presenteerde minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) nog zijn 'blauwdruk'. Maar nu het stilaan tijd wordt om die om te zetten in concrete maatregelen, zetten sommige coalitiepartners de hakken in het zand.

De blauwdruk van minister Van Peteghem stelde voorop om de belastingen op arbeid te verlagen, voortaan alle vermogensinkomsten te belasten aan één tarief van 25 procent, met een uitzonderingstarief van 15 procent voor meerwaarden op aandelen, en de belastingen op consumptie te vergroenen. De weg naar een eerlijk en transparant belastingsysteem zonder achterpoortjes of koterijen?

Aanvankelijk moest de taxshift budgetneutraal worden, maar nu lagere

bijdragen op arbeid elders om compensaties vragen, lijkt de animo voor een hervorming bij de liberale partijen helemaal bekoeld. 'Een fiscale hervorming mag de begroting niet bezwaren', klinkt het weigerachtig bij premier Alexander De Croo (Open VLD). Zijn partijvoorzitter Egbert Lachaert voegde daar nog aan toe: 'Ik ga zelfstandigen die één of twee appartementjes verhuren niet plots vertellen dat de huur wordt belast.' Ook zijn Franstalige zustervoorzitter Georges-Louis Bouchez (MR) staat op de rem, hij wil enkel een algemene belastingverlaging, ook al kost dat de sociale zekerheid miljarden.

Tweede woning

Electoraal gespin om de partijachterban te paaien, denkt nationaal secretaris van het ACV Koen Meesters. 'Toch is

er bijzonder veel werk aan de winkel om werken echt te laten lonen en grote vermogens een eerlijke bijdrage te laten leveren. Bovendien zit het huidige systeem vol onlogische gunstregimes, denk maar aan het fiscale voordeel voor een tweede woning. Een leven lang jezelf in het zweet werken wordt zwaar belast, maar al slapend miljarden winst maken uit beurspeculatie belasten we niet.'

De concrete belastingdruk is erg afhankelijk van de gezinssamenstelling en van de soorten inkomens. Maar verschillende voorbeelden illustreren hoe het huidige belastingsysteem inkomsten schijnbaar willekeurig nu eens zwaarder, dan weer minder zwaar belast.

'Een bruto loonsverhoging voor een werknemer met een loon net boven het minimumloon, kost de werkgever soms wel drie keer zoveel als de werknemer er

zelf van overhoudt', legt fiscaal expert van het ACV Erik Van Laecke uit. 'Afhankelijk van sociale toeslagen voor bijvoorbeeld het groeipakket of een sociaal energietarief, houdt een werknemer soms zelfs netto minder over van een loonsverhoging. Dat moet worden aangepakt.'

Doorzetten

Anderzijds bevoordeelt de fiscaliteit wel inkomsten uit de verhuur van woningen, loonvoordelen zoals een bedrijfswagen, of werken via een vennootschap. Gunstregimes voor de *lucky few*? 'Dat zit inderdaad scheef', aldus Ive Rosseel van de ACV-studiedienst. 'Wie veel verdient, bijvoorbeeld als CEO van een grote multinational, maar zichzelf een laag loon uitkeert via een vennootschap, komt zelfs in aanmerking voor sociale toelagen zoals studietoelagen. Bovendien voorziet de fiscus in heel wat voordelige regimes om de winst

Wie veel verdient, bijvoorbeeld als CEO van een grote multinational, maar zichzelf een laag loon uitkeert via een vennootschap, komt zelfs in aanmerking voor sociale toelagen zoals studietoelagen

→ **IVE ROSSEEL**

via die vennootschap uit te keren. Als iemand alle aandelen uit de vennootschap met meerwaarde verkoopt, gebeurt dat zelfs helemaal onbelast.'

Op het kabinet van minister Van Peteghem is te horen dat zijn fiscaal adviseurs momenteel 'in de volle uitwerking zitten van de eerste fase van de fiscale hervorming', en dat de minister die nog voor de begrotingsgesprekken van maart op de regeringstafel wil leggen. 'Het blijft de ambitie om deze legislatuur te starten met de hervormingen. Daarmee wachten tot na de verkiezingen betekent veel verloren jaren, dan blijven we nog tot minstens 2026 wereldwijd belastingkampioen.' ■

Cath, HR-medewerker, is single zonder kinderen

- Bruto maandloon: 3 000 euro
- 4 000 euro bruto loonsverhoging op jaarbasis levert netto 1 553,38 euro op, 31,27 procent van de kostprijs voor de werkgever
- Dezelfde verhoging in aandelenopties brengt maar liefst netto 3 550 euro op, ofwel 71,05 procent van de kostprijs
 - Van een bedrijfswagen met een waarde van 40 000 euro blijft een 'voordeel van alle aard' over van 2 836 euro. Daarop betaalt Cath 1 500 euro aan belastingen, haar netto-voordeel bedraagt 87 procent van de kosten.

Conclusie: Wie een bruto loonsverhoging krijgt, wordt vaak fiscaal gestraft

Stephen en Chiara, gehuwd met twee kinderen

- Stephen en Chiara verhuren twee appartementen voor 600 euro per woning
- De belasting op basis van een kadastraal inkomen van 593,76 euro per woning bedraagt jaarlijks 1 723,37 euro
- Netto-opbrengst uit verhuur: 11 376,63 euro, ofwel 79 procent van de totale inkomsten (inclusief onroerende voorheffing)

Conclusie: Een extra inkomen uit huurinkomsten wordt fiscaal beloond

Ron is CEO van een multinational en oefent zijn activiteiten uit via een managementvennootschap, zijn partner is 'medewerkende echtgenoot'

- Ron factureert via zijn vennootschap maandelijks 15 000 euro aan zijn werkgever, de multinational. Daarvan keert hij zichzelf een loon uit van 5 000 euro bruto per maand
- De sociale bijdragen zijn 655,15 euro per maand (minder dan de sociale bijdrage voor Cath, die 1 048,97 euro bedragen)
- Via zijn vennootschap geniet hij netto-voordelen zoals een eerste en tweede woning, twee bedrijfswagens, een smartphone en internet voor 1 907,77 euro per maand
- Totale netto-inkomen in de personenbelasting: 55 944,82 euro per jaar
- Studietoelagen houden geen rekening met niet-belaste voordelen, voor hun twee studerende kinderen hebben ze daarom recht op een studietoelage: 1 360,99 euro

- Ron keert zich op gepaste tijdstippen 50 000 euro aan dividenden uit via het fiscaal voordelige VVPRbis-regime, waarvan hij netto 85 procent overhoudt: 42 500 euro
- Als hij aan het einde van zijn carrière de aandelen van zijn managementvennootschap verkoopt ter waarde van 1 000 000 euro, doet hij dat onbelast, een winst van 100 procent. In totaal heeft hij 676 620,40 euro gewonnen in vergelijking met wanneer hij dat aan zichzelf als bijkomend loon had uitbetaald

Conclusie: Een CEO met een managementvennootschap is het beste af

Plan tegen uitbuiting in vleessector ligt klaar

Sociale uitbuiting is schering en inslag in de vleessector. Erop controleren is bovendien moeilijk, want veel buitenlandse onderaannemers ontspringen de dans. Vakbonden en werkgevers werkten daarom een plan uit om over tien jaar die problemen de wereld uit te helpen. Nu is de regering aan zet.

→ Tekst **Nils De Neubourg**

→ Foto **ID/ Jonas Roosens**

'Echt maffiapraktijken', zo noemt een anonieme bron uit een slachthuis de situatie. 'Officieel is alles in orde met een 38-urencontract. Maar werknemers draaien vaak meer uren dan dat, tot zelfs 14 uur per dag. Voor Belgen wordt dat netjes verrekend, maar heel wat buitenlandse werknemers krijgen die overuren met zwarte enveloppes betaald. Althans wat er nog van overblijft, nadat de onderaannemer daarvan nog heel wat in eigen zak steekt.' Zo beschrijft de getuige welke menselijke schade de onderaannemers in de vleessector berokkenen. 'Van de 350 mensen die bij ons werken, werkt drie vierde voor een onderaannemer uit Oost-Europa.'

Na vele pogingen om op andere manieren de sociale uitbuiting in de vleessector aan te pakken, komen vakbonden en werkgevers op vraag van de regering met een tienjarenplan. Eindpunt is min of meer

een verbod op het gebruik van onderaannemingen in de sector. Bedrijven die er een beroep op blijven doen, zullen hogere kosten moeten betalen, om zo het gebruik te ontmoedigen.

'Daarnaast zitten heel wat andere elementen in het plan om de regels te verscherpen en om er beter op te kunnen controleren', zegt Steve Rosseel, nationaal secretaris van ACV Voeding en Diensten. 'Wat ons betreft had dat sneller mogen gaan, maar we zijn blij dat er tenminste een concreet plan ligt. Nu is het aan deze

en volgende regeringen om er ook echt werk van te maken. In Duitsland is het al geregeld dat onderaannemingen niet meer toegelaten zijn in de sector. Dat kan bij ons dus ook.'

Zuivere uitbuiting

Oorzaak van die grootschalige uitbuiting is de lage interesse onder Belgen om in de vleessector te werken, geeft Rosseel aan. 'Het is zwaar werk met onregelmatige uren. Daardoor zijn er veel onderaannemers met buitenlandse werkrachten actief in de sector.' Op zich geen probleem, toch? 'Niet als de regels gevolgd worden, maar dat is helaas niet het geval. Naast zwartwerk is er ook vaak sprake van zuivere uitbuiting.'

Dat ziet ook onze bron op de slachtvloer. 'Collega's uit het buitenland krijgen voor hun normaal contract een degelijk loon. Maar de onderaannemers vinden dat dikwijls te hoog. Dus gaan ze wat de mensen in hun ogen te veel verdienen, aftrekken van wat ze in het zwart krijgen voor hun vele overuren. Daarnaast worden ook nog andere kosten aangerekend die eigenlijk voor de werknemer horen te zijn, zoals kledij of messen. En daarbovenop wordt nog eens met die prijzen gesjoemeld. Voor beschermingschoenen van 30 euro wordt dan 50 euro loon achtergehouden.' ■

Onregelmatig werk knaagt aan welzijn van bewakingsagenten

Belgische bewakingsagenten geven hun eigen welzijn een goede waardering, maar ervaren opmerkelijk meer gezondheidsproblemen dan andere werknemers. Een studie, gepubliceerd door het Vlaams Steunpunt Werk, laat zien hoe in de bewakingssector de onregelmatigheid en oproepbaarheid van het werk een weerslag heeft op de gezondheid.

Weekendwerk, nachtwerk, 12 uur durende shiften en onregelmatigheid zijn breed

verspreid in de bewakingssector, stelt het onderzoeksrapport. Daardoor geven werknemers in de sector hun slaapkwaliteit een lagere score dan andere Belgische werknemers. Daarnaast komen nog heel wat andere klachten voor in de sector: fysieke gezondheidsproblemen, mentale klachten en een gebrekkig sociaal welzijn. Zo voelt 37 procent van de bewakingsagenten uit de steekproef zich voortdurend onder druk gezet en geeft 45 procent aan dat het werk verhindert om de gewenste

tijd aan hobby's, vrienden en familie te besteden. Ter vergelijking: onder werknemers in andere sectoren geeft tien procent aan voor dat laatste geen tijd te vinden.

Boosdoeners zijn de onregelmatigheid en oproepbaarheid van het werk. Zeggen-schap over de eigen werkplanning heeft anderzijds wel een positief effect op het welzijn van bewakingsagenten. ■

Acteur en zanger, bekend van *Thuis*

Mathias

Vergels

gevat
in 5
woorden

Betekenis

'Als jongen had ik al een toekomst van acteren en zingen voor ogen. Er was geen plan B. Ik besef heel goed dat ik *maar doe wat ik doe*, en dat is niet van levensbelang. Ik ben dan ook geen hartchirurg. Maar wat ik doe, probeer ik voor mezelf maatschappelijke betekenis te geven. Als dat er niet zou zijn, hebben mijn inspanningen weinig waarde. Naarmate ik ouder word, groeit het belang van die betekenis. Die ingesteldheid is een gevolg van mijn opvoeding. Mijn vader had zijn eigen bakkerij. Hij zorgde ervoor dat niets verspild werd. Wat aan het eind van de dag niet verkocht was, ging naar mensen die het nodig hadden. Om diezelfde reden ben ik peter geworden van *Brothers of Solidarity*, een hulporganisatie voor mensen in armoede.'

Verliezen

'Ik zie mezelf niet echt als acteur, want er zijn Thuiscollega's die honderd keer beter acteren dan dat ik ooit zal kunnen. Naar hen kijk ik echt op. Toch kan ik mezelf wel helemaal verliezen in het spelen van de rol van Lowie in *Thuis*. Heel wat mensen reageren schamper op mijn werk bij *Thuis*. Maar de soap heeft wel belang voor veel andere mensen. Dat merk ik bijvoorbeeld wanneer ik in scholen kom. Ik beschouw *Thuis* bijna als sociaal werk. Voor mij is het een motivatie om dat werk graag te blijven doen.'

Bleiten

'Regelmatig hoor ik: *Reageer niet zo emotioneel of neem het niet zo persoonlijk*. Als ik naar het journaal kijk, brengt dat me soms zelfs aan het bleiten. Ik weet wel van mezelf dat ik zelden rationeel reageer. Dat zou ik misschien beter wat vaker doen.' (lacht)

Open

'Ik probeer zo open mogelijk in het leven te staan. Zo pik ik ook dingen op om over te schrijven, maken, zingen ... Enkele jaren geleden heb ik als uitdaging voor een tv-programma mijn hoogtevrees overwonnen op de hoogste klimmuur ter wereld. Het gebeurt wel vaker dat ik tegen dingen ja zeg die ik nog nooit heb gedaan. Bij dat klimmen heb ik wel gedacht: waar ben ik aan begonnen? Soms valt dat mee, soms dus niet.'

Kleurrijk

'Mijn lief zegt me dat ik iedere dag een ander doel nodig heb. Eergisteren had ik plots het idee om lang te joggen, terwijl ik dat anders nooit doe. Maar voor hetzelfde geld kan ik mezelf uren verliezen in bijvoorbeeld een drumstel. Aan de ene kant voel ik me vaak saai, terwijl ik ook zo veel mogelijk kleur probeer te geven aan de dag. Ik kan zowel heel lui als energiek zijn. Voor het tv-programma *The Masked Singer* werden de kostuums bepaald op basis van onze eigenschappen. Omdat de productie me om al die redenen als kleurrijk bestempelde, belandde ik ten slotte in een papegaaienpak.'

ANTWERPEN

